

Karakteristieke gemetselde duikers en bruggetjes

Gemetselde duikers en bruggetjes accentueren weteringen, sloten en entrees van erven in polder Nijbroek. Ze zijn een karakteristiek onderdeel van het Nijbroekse polderlandschap. Een deel van de duikers en bruggetjes is in slechte staat. Nijbroekers vinden het de moeite waard deze op te knappen. Als eerste stap worden daarom enkele gemetselde duikers langs de Middendijk aangepakt.

Wat?

Een deel van de gemetselde duikers en bruggetjes in Nijbroek is in slechte staat.

Waarom waardevol?

Deze kleine gemetselde bouwwerken zijn de zichtbare accenten in het bijzondere watersysteem van Nijbroek.

Hoe aan de slag?

Enkele gemetselde duikers langs de Middendijk worden opgeknapt. Heb je ook een duiker of brug? Bij restauratie of bij de bouw van nieuwe duikers en bruggetjes is hulp mogelijk.

Polder Nijbroek en Gemaal Terwolde bereiden zich voor op het veranderende klimaat. Met de inbreng van bewoners en experts bracht ontwerp bureau Open Kaart de mogelijkheden in beeld.

Meer weten? Ga naar waterinpoldernijbroek.nl.

In opdracht van waterschap Vallei en Veluwe en gemeente Voorst; met steun van de Erfgoed Deal

Foto: Rufus de Vries
© 2022

Afbeelding: Veel kruisingen, toegangen en overgangen zijn gemarkeerd door karakteristieke bruggen en duikers. Ter hoogte van Middendijk 63 zie je bijvoorbeeld gemetselde duikers die toegang geven tot weilanden en een bruggetje dat je naar de voordeur van de monumentale boerderij brengt.

Kenmerkend onderdeel van het polderlandschap

Wie polder Nijbroek binnenkomt, steekt vrijwel altijd eerst het water van een wetering of sloot over. Veel kruisingen, toegangen en overgangen zijn gemarkeerd door karakteristieke stenen bruggen en duikers. Grotere, monumentale boerenerven hebben er vaak zelfs twee: een bruggetje naar de officiële voordeur en een dam met een duiker naar het (achter)erf.

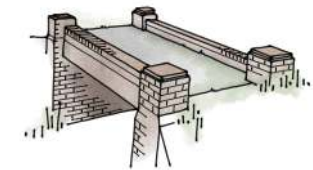
Nut en lust

Nijbroekers hebben in het verleden monumentale boerderijen gebouwd en statige bomenlanen, formele tuinen en monumentale bomen geplant. Ook gemetselde duikers en bruggen werden samen met de nuttige elementen van het boerenbedrijf aaneengesmeed tot een lust voor het oog en een prettige wandeling.

Voorbeelden langs de Middendijk

Voorbeelden van karakteristieke duikers en bruggen zijn te vinden langs de Middendijk. Het water langs de Middendijk was de eerste

gegraven watergang van Nijbroek. Bij het dorp zie je een reeks van gemetselde duikers en bruggetjes, als toegang naar de woningen. Ook verder naar het zuiden en noorden zijn diverse bruggen en duikers te vinden, als toegang naar erven, weilanden en akkers.

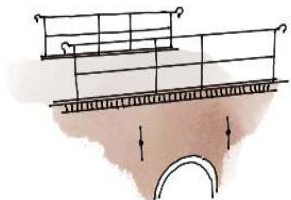
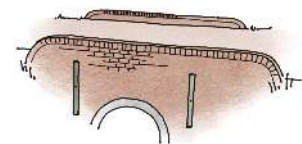

Afbeelding: Voorbeelden van bruggetjes langs de Middendijk. Van boven naar beneden: Middendijk 54, Middendijk 55, Middendijk 36. De middelste brug leidt naar een transformatorhuisje en is een rijksmonument.

Bruggetjes

De bruggetjes zijn er in verschillende maten, vormen en materialen. De meest interessante, wat rijker vormgegeven bruggetjes zijn te vinden bij de grotere woonhuizen en de monumentale boerderijen.

Gemetselde duikers

De oudste duikers zijn van baksteen of beton, met aan weerszijden van de dam opgemetselde wanden, de keermuren. Deze keermuren hebben vaak afgeronde uiteinden en worden afgesloten door een rollaag. De keermuren zijn door middel van ijzeren ankers met elkaar verankerd. Soms zijn deze ankers sierlijk vormgegeven.

De moeite waard om op te knappen

Nijbroekers hebben aandacht gevraagd voor deze kleine monumentjes in het landschap. Ze zijn de moeite waard om te behouden en op te knappen.

Als eerste stap worden daarom enkele gemetselde duikers langs

Afbeelding: Voorbeelden van bruggetjes en gemetselde duikers langs de Middendijk. Van boven naar beneden: Middendijk 38, Middendijk 63, Middendijk 44-50, Middendijk 42.

de Middendijk gerestaureerd. De duikers bij Middendijk 87, tegenover Middendijk 63 en bij Middendijk 60 zijn nu in beeld om gerestaureerd te worden.

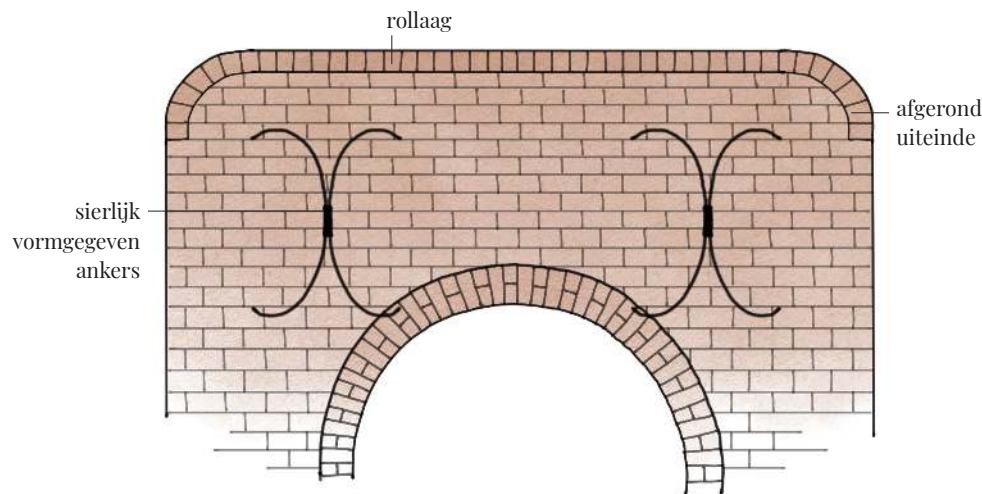
Inspiratie voor nieuwe bruggen en duikers

De opgeknapte exemplaren dienen als voorbeeld en inspiratie voor toekomstige restauraties van duikers en bruggen. Daarnaast bieden ze inspiratie voor het maken van eventuele nieuwe bruggen en duikers.

Ook aan de slag met een brug of duiker? Neem contact op!

Ben je van plan een nieuw bruggetje te maken? Of heb je een gemetselde duiker die aan onderhoud toe is of verbreed moet worden? De gemeente denkt graag mee hoe bruggen en duikers passend aangepast of opgeknapt kunnen worden of hoe een nieuwe brug vormgegeven kan worden.

Neem contact op met Paulien Dekker, gemeente Voorst. p.dekker@voorst.nl

Afbeelding: Voorbeeld van een keermuur van een gemetselde duiker met sierlijk vormgegeven ankers; toegang naar de Blankematerweg, naast Middendijk 70a.